

Jauno kolēģu pirmais uznāciens

Rigas Celniecības koledžas restaurācijas nodaļu šopavas ar absolvēja trīspadsmit audzēkņi. Šis bija sava veida jubilejas izlaidums – piektais.

Restaurācijas nodaļā, salīdzinoši jaunajā specialitātē vēl tiek meklētas jaunas optimālākas apmācības formas un veidi. Šī gada beidzējiem viss mācību ilgums bija 3,5 gadi (agrāko trīs gadu vietā), jo tika pagarināts diplomdarba sagataves termiņš. Iepriekšējo gadu pieredze liecina, ka atvēlētais laiks diplomdarba nopietnai veikšanai ir nepietiekams. Laika limits neļāva pilnībā pabeigt restaurācijas darbus, vai pietrūka laika kvalitatīvai restaurācijas dokumentācijai.

Savās iepriekšējās mācību praksēs, šī gada absolventiem bija iespēja gūt lielisku darba pieredzi strādājot pie Jēkaba katedrāles ērģeļu prospekta kokgriezumu komplikētās restaurācijas. Līdz ar to diplomdarbu tēmas tika izvēlētas pietiekoshi nopietnas:

- ♦ Ūgāles baznīcai – ērģeļu prospekta un kanceles skulptūru, un kanceles jumtiņa restaurācija (seši audzēkņi);

- ♦ Alūksnes pils parka Aleksandra paviljona sienu gleznojumu restaurācija (divi audzēkņi);

- ♦ Blankenfeldes muižas zāles kāpņu restaurācija (divi audzēkņi);

- ♦ Valsts Mākslas muzeja durvju vērtņu restaurācija (viens audzēkņis);

- ♦ antikvāru krēslu komplekts un bufetes restaurācija (divi audzēkņi).

Diplomdarba ietvaros tika veikts pēdējais posms pie Jēkaba katedrāles kokgriezumiem – to montāža prospektā, kas bija ne mazāk komplikēts uzdevums.

Pārsvarā visi diplomdarbi bija kolektīvs darbs. Lai gan katra audzēkņa darba apjoms tika nodalīts, tad dokumentācijas sagatavošanā un optimāli labāka varianta meklējumos un izpildē varēja palauties arī uz kolēģa zināšanām un izpratni, toties katra veiksmes un neveiksmes bija labāk

jūtamās uz pārējo fona.

Gan audzēkņiem, gan pedagogiem darbs ar diplomdarbiem ir sašprings laiks. Pēc programmas diplomdarbā ir paredzēts:

- ♦ projekts – uz planšetēm noformēts objekta vizuālais attēlojums pirms restaurācijas, kurā redzams bojājumu raksturs un apjoms;

- ♦ praktiskais darbs – priekšmeta restaurācija un restaurācijas pase;

- ♦ teorētiskā un ekonomiskā daļa – kurā tiek apskatīta ar objektu saistītā tēma un veikti ekonomiskie aprēķini.

Šādu darbu veikšanai audzēkņiem nepieciešama sapratne par restaurācijas būtību, pašatdeve un koncentrēšanās darbam.

Kā vienmēr gala rezultāts ir adekvāts ieguldītajam darbam. Vislielāko uzslavu un atzīmes izpelnījās Sarmītes Purgāiles diplomdarbs – Alūksnes pils parka Aleksandra paviljona sienas gleznojumu restaurācija.

Objektu restaurācija turpinās vēl šodien, bet domāju, ka tas būs katra absolventa nozīmīgs devums kultūras mantojuma saglabāšanā.

Šie diplomdarbi pierāda, ka tā ir viena no formām, kā veikt šādu objektu restaurāciju, un jauniem cilvēkiem paralēli apgūt vislabāko profesiju – *restaurators*.

Nobeigumā, jāsaka paldies eksaminācijas komisijai un recenzentiem mūsu populārajām vecmeistariem – Dzintai Temerovai, Sarmītei Gaismiņai, Dacei Čolderei. Paldies!

Aida Podziņa

2000. GADA 10. JŪNIJĀ – MŪSU BIEDRĪBAI 11 GADU JUBILEJA!

***Apsveicam mūsu kopīgajos svētkos un novēlam
radošu veiksmi arī turpmāk!***

Šajā jubilejā sveicam arī jaunus LRB biedrus:

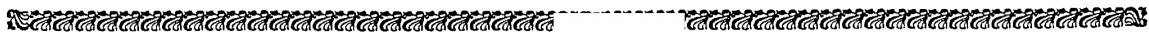
MARIKU DANOSU, griestu veidojumu, krāšņu-kamīnu restauratori;

GINTU ELSONI, koksnes restauratori;

JURI SPILNERU, monumentālās glezniecības restauratoru;

TATJANU VOLKOVU, koka restauratori.

Restauratoru avīzes redakcija

SPECIĀLI BIEDRĪBAS AVĪZEI

Ar ziemas sezonas beigām kārtējo darba cēlienu pabeidza arī LR Kultūras ministrijas Restauratoru atestācijas komisija. Pavisam šajā sesijā bija jāizskata 25 pretendentu iesniegumi un sagatavotā dokumentācija, kā arī jāiepazīstas ar restauratoru veikumu viņu darba vietās.

Signe Rugēvica, Inta Vičiņa, Staņislavs Astičs, Anita Burkovska un Ināra Kubaka bija lūguši pagarināt kvalifikācijas kategoriju derīguma termiņu. Iesniegumiem pievienotie darbu saraksti apliecināja, ka viņi aizritējušo piecu gadu laikā strādājuši savā specialitātē un viņu lūgums tika izpildīts bez iebildumiem. Tomēr, apspriežot jautājumu par kvalifikācijas termiņu pagarināšanu, komisija secināja, ka zemākās kategorijas nebūtu pagarināmas neierobežoti ilgu laiku. Katra restauratora pienākums ir paaugstināt savu kvalifikāciju, tas arī neizbēgami notiek, vairojoties darba pieredzei, tāpēc komisija nolēma ierosināt Kultūras ministriju papildināt Nolikumu par restauratoru atestāciju ar noteikumu, ka 4.pakāpes restauratora kvalifikācijas termiņš nav pagarināms, bet 3.pakāpes restauratora kvalifikācijas derīguma termiņu var pagarināt ne vairāk kā vienu reizi.

Četri restauratori bija sagatavojuši dokumentāciju, lai iegūtu augstāku kvalifikāciju, kas viņiem arī tika piešķirta – Anitai Skadmanei, Gunai Kreisleri un Intai Tiltiņai – meistara, bet Ivo Graudumam 3.pakāpes restauratora kvalifikācija.

Pirmo reizi RAK piešķīra kvalifikāciju ilggadīgi restaurācijas jomā strādājošām Anitai Šaiterei (meistars), Ilonai Štoldei un Andrai Mednei (abām 3.pa-

kāpes restaurators). 3.pakāpes kvalifikāciju restaurācijas ķīmijā ieguva LVM Restaurācijas centra ķīmiķe Indra Tuņa.

Nozīmīgs notikums bija 1.pakāpes mākslas un antikvāro priekšmetu eksperta kvalifikācijas piešķiršana Ludmilai Pestovai, kura komisijas vērtēšanai bija iesniegusi darbu par gleznotāju Ādolfu Zārdu. Lēmumu pamatoja L.Pestovas izglītība, ilggadīgais darbs Valsts Mākslas muzejā un pēdējo gadu pieredze antikvariātā "Volmar".

Daudz darba, laika un pacietības komisijas locekļiem prasīja Rīgas Celtniecības koledžas restaurācijas nodaļas audzēkņu darba novērtējums. Dokumentāciju RAK bija iesnieguši 10 audzēkņi, no kuriem vienam netika piešķirta nekāda kvalifikācija. Pārējo lūgumi tika izpildīti, piešķirot 3. pakāpes restauratoru kvalifikāciju Jānim Kauliņam, Sarmītei Purgaiļei, Kasparam Naglim, Ingum Āboltiņam, Raimondam Krencam un 4.pakāpes restauratora kvalifikāciju – Ingaram Kļaviņam, Simonai Mednieci, Jūlijai Užinovai, Andrim Bjalkovskim. RCK audzēkņiem atestācijas apliecības izsniedza reizē ar koledžas beigšanas apliecībām. Ņemot vērā sarežģījumus diplomdarba strādāšanas laikā, piešķirtā kvalifikācijas kategorija gandrīz visiem jāuzskata par avansu, kas būtu jāatkalpo turpmākajos darba gados.

Izsniegtās apliecības visiem restauratoriem derīgas līdz 2005.gada 31.martam, taču nevienam nav aizliegts iesniegt dokumentus kvalifikācijas kategorijas paaugstināšanai pirms šī termiņa beigām, ja vien to atļauj viņa darba pieredze un stāžs specialitātē.

Nobeidzot šo pārskatu, gribu pievērst visu restauratoru (turpmāko dokumentu iesniedzēju) uzmanību tam,

ka komisijas locekļiem ir jāstrādā ar jūsu iesniegtiem dokumentiem. Tāpēc restaurācijas pasēm jābūt atbilstošām prasībām, tajās pilnvērtīgi, saprotami un bez pareizrakstības kļūdām jāatspoguļo gan restaurācijas procesi, gan informācija par restaurējamo objektu. Pase ir tas avots, no kura komisijas locekļi smeļas iespaidu par jūsu darba izpratni, atbilstību specialitātei un zināšanām, tāpēc, gatavojot šos dokumentus, nevajadzētu taupīt laiku un spēku arī arhīvu un bibliotēku apmeklēšanai. Dokumentiem jābūt glīti un pārredzami sakārtotiem un noformētiem, taču ne pārslogotiem ar dažāda veida plastmasas ieliktņiem un vākiem – jāņem taču vērā, ka komisijas locekļiem jūsu dokumentu mapes jāpārnēsā, un tas reizēm prasa sevišķu fizisku sagatavotību. Ieteicams arī visiem pretendentiem iepazīties ar Nolikumu, kas ne tikai reglamentē komisijas darbu, bet arī parāda jūsu iespējas un pienākumus. Gatavojot dokumentu paketi, ieteicams būtu noskaidrot, kam isti tā tiks iesniegta – piedēvēt RAK Latvijas restauratoru biedrībai vai Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijai nav nenozīmīga kļūme, tā parāda jūsu attieksmi pret atestāciju.

Jau drīz – pēc atvaļinājumiem, pēc rudens lietavām un pirmā sniega – pienāks jaunā RAK darba sesija. Termiņš dokumentu iesniegšanai kā vienmēr – 15.decembris. Izziņas un konsultācijas varat saņemt M.Pils ielā 17, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijās ekspertīzes daļā. Telefons 7213864. ❖

Dace Čoldere
LR KM RAK sekretāre

PIRMĀ JAUNĀS TŪKŠTOŠGADES RESTAURATORU DARBU SKATE PĀRCELTA NO JŪNIJA UZ SEPTEMBRI!

Šoruden *septembrī* restauratoru tradicionālajā izstāžu vietā – Mencendorfa nama mansardā, gribam iepriecināt sevi un skatītājus ar jaunu restaurēto stājgleznu, monumentālās glezniecības un polihromā koka ekspozīciju. Tā kā laika sprīdis līdz atklāšanai vairs nav garš – lūdzu visus sparīgi strādāt un domāt, ko īpašu varam parādīt

saviem kolēģiem un mūsu darba vērtētājiem. Neviens no dalībniekiem netiek ierobežots ar noteiktiem tematiskiem vai kāda cita veida formāliem nosacījumiem.

Līdz š.g. 1.augustam Inese Sakne (tāl.7214100) ar lielu nepacietību gaidīs kataloga datus, ko sakārtot smalkā datu grāmatā. ❖

Inese Sakne

No š.g. 17. – 20.maijam Otavā, Kanādas konservācijas institūts organizēja simpoziju par interjera restaurāciju – "Simpozijs 2000". Tajā piedalījās pārstāvis no LRB – Viktors Karpenko, kurš labprāt sniegs jums interesējošo un nepieciešamo informāciju par šo pasākumu. Materiāli par simpoziju ir arī biedrības bibliotēkā – Vecpilsētas ielā 7, pie Sarmītes Gaismiņas tālr.7213273.

Īsas atmiņas par LRB un AdR semināru

Latvijas Vēstures muzejā šī gada 24. un 25. maijā notika Latvijas Restauratoru biedrības un Vācijas Restauratoru darba apvienības (AdR) seminārs "Arheoloģiskā materiāla un tekstila restaurācija".

Oficiāli tikai divas dienas, taču ar lielu priekšdarbu pagātnē, daudziem blakus pasākumiem maija dienās un, šķiet, tālu atbalsi nākotnē.

Doma par sadarbību radās Sarmitei Gaismiņai, Dacei Čolderei un Heidemarijai Farkei Latvijas Vēstures muzejā 1998.gadā atzīmējot Restaurācijas centra 10.gadadienu. Jau konkrētākas sarunas notika 1999.gada jūnijā LRB 10.dzimšanas dienā ar viesos atbraukušajām Helgu Helbingu un Kristu Cīcmani (Christa Zitzmann) no Vācijas AdR.

Šogad uz semināru bija atbraukuši jau 20 vācu kolēģi, deviņi ar referātiem. No Latvijas restauratoru puses skaits bija līdzvērtīgs. (Programma LRB avīzē Nr.8).

Kaut pierēģistrēti bija gandrīz simt cilvēku, kopējais dalībnieku skaits tuvojās diviem simtiem. Pirms semināra, jau 23.maijā, kolēģi no Vācijas apmeklēja Rīgas Vēstures un kuģniecības muzeju, pēc semināra vakaros bija pasākumi VKPAinspekcijā, kā arī Turaidas muzejrezervātā, tā apskate ar ugunsgrūdu un labu, draudzīgu saskaņu, ko nespēja izjaukt pat pēkšņais lietutiņš. Pārsteidza gan, ka šo iespēju tikties ar saviem vācu kolēģiem mūsu "arheologi" un "tekstilnieki" izmantoja tik aturīgi. 26.maijā bija izbraukums uz Jelgavas un Rundāles pilim.

Tās bija izziņu bagātas, draudzīgu sarunu, pieredzes apmaiņas un labestīgas noskaņas pilnas dienas, kas daudz deva kā tekstila un arheoloģijas restauratoriem, tā arī kolēģiem no citām nozarēm. ❖

*Aija Brīvniece,
grafikas restauratore*

LRB un AdR semināra
Par tekstila un arheoloģiskā
materiāla restaurāciju
dalībnieki un viesi.
2000.gada 24.maijā.
Foto – M.Vanaga

Semināra atklāšana. No kreisās puses: Uve Hercs, arheoloģiskā materiāla restaurācijas sekcijas vadītājs; Heidemarija Farke, AdR līdzpriekšsēdētāja; Inese Kalēja, tulkis; Krista Cīcmane, tekstila restaurācijas sekcijas vadītāja un Dace Čoldere, LRB prezidente.
Foto – M.Vanaga

PATEICĪBA

Maijā aizvadītais LRB un AdR (Vācija) seminārs par arheoloģiskā materiāla un tekstila restaurāciju bija šī gada lielākais biedrības organizētais pasākums.

Pateicība visiem, kuri piedalījās tā organizēšanā un norisē, tai skaitā: Sarmītei Gaismiņai, Rasmai Lezdiņai, Aijai Brīvniecei, Aidai Podziņai, Baibai Gustei, Dairai Līdakai, Inesei Saknei, Marikai Vanagai;

♦paldies Latvijas Vēstures muzeja, Rīgas Vēstures un kuģniecības muzeja, Turaidas muzejrezervāta, Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas, Rundāles pils muzeja, Jelgavas pils vadībai un darbiniekiem par atsaucību un līdzdalību seminārā;

♦galvenais paldies referātu autoriem;

♦paldies tulkim Baibai Grīnvaldei un Inesei Kalējai un visiem, kuri klausījās un piedalījās!

Dace Čoldere

P.S. Semināra tēzes un pilni referāti ir LRB rīcībā, tie pieejami visiem interesentiem. Kontaktu uzturēšanai publicējam vācu kolēģu adreses:

Arheoloģiskā materiāla restauratori:

Detlef Bach
Soonwaldstr.19
D-55595 WINTERBACH/SOONWALD

Susanne Greiff
Soonwaldstr.19
D-55595 WINTERBACH/SOONWALD

Uwe Herz
Nerobergstr.22
D-65 193 WIESBADEN

Sigrun Martins
Am Wartfeld 9
D-61169 FRIEDBERG

Markus Wittköper
Rheinstr.159
D-55424 Münster - Sarmsheim

Maria Hahne
Wilhelmshöhe 2
D-34434 BORGENTREICH

Roland Schaberich
Osnaabrücker Sh.1b
D-32756 Detmold

Tekstila restauratori:

Heidemane Farke
Stiftung Schleswig-Holsteinische Landesmuseen

Schloß Gottdorf 24837 Schleswig
Tel: 04621/52656

Gudrun Hildebrandt
Zentrale Restaurierungswerkstatt Lüttinghof

Lüttinghofalle 3, 45896 Gelsenkirchen

Tel: 0209/60998-30

Christa Zitzmann,
Hannelore Hein, Sigrid Gerlitz
Stiftung Prueßische Schlösser und Gärten

Berlin - Brandenburg Postfach 601462

14414 Potsdam

Tel: 0331/9694-257

Josfine Brand
Deutsches Historisches Museum
Unter den Linden 2, 10117 Berlin
Tel: 030/355954-202

Christine Müller
Völkerkundemuseum
Täubchenweg 2, 04103 Leipzig
Tel: 0341/2142-241

Klaudia Pontz
Germanisches Nationalmuseum
Postfach 9580, 90402 Nürnberg
Tel: 0911/1331-274

Ursula Rothamel
Hartmuth-Pfeil-Weg 6
64297 Darmstadt
Tel: 06151/54851

Michaela Wieser,
Monika Karger
Bayrisches Nationalmuseum
Prinzregentenstr.3, 80538 München
Tel:089/21124210

Angelika Neuhausen,
Petra Brachwitz
Deutsches Textilmuseum
Andreasmarkt 8, 47809 Krefeld
Tel: 02151/572046

Eva Jordan-Fahrbach
Herzog Anton Ulrich-Museum
Museumstr.1 38100 Braunschweig
Tel: 0531/484-2433

LRB PASĀKUMI

ĪGENE ATKAL GAIDA!

Vasaras nometne Īgenes luterāņu baznīcā Talsu rajonā, Vandzenes pagastā paredzēta no 3.jūlija 2000.gadā. Visus piedalīties gribošos lūdzu pieteikties pie Daces Čolderes tel.7213 864 vai pie Sarmītes Gaismiņas tālr. 7213273.

ACINĀM PIEDALĪTIES!

Vasaras nometne Bauskas Sv.Gara luterāņu baznīcā paredzēta augustā 2000.gadā, un sīkāku informāciju var saņemt pie levas Lancmanes tālr. 39-62128.

VISIEM ATESTĒTIEM GRIBOŠIEM RESTAURATORIEM!

Pieteikumi un cita dokumentācija jāiesniedz līdz š.g. 15.decembrim.

M.Pils ielā 17.
Tālr. 7213864
RAK sekretāre
Dace Čoldere

Latvijas Restauratoru biedrības avīze

Iznāk kopš 1997.gada novembra.
Adrese: Vecpilsētas iela 7,
Rīga, LV 1050
Tālr. 7213273.

Iznāk 4 reizes gadā.
Redaktore **I.Raudsepa**,
tehniskā redaktore **B.Guste**,
korektore **A.Brīvniece**

Datorsalikums - SIA *Augsburgas Institūts*